

Distance Learning Beneath the Blitzkreig: Rav Eliyahu Dessler on *Bris Avos*

1. Kesubos 8b – כתובות ח:

א"ל קום אימא מלתא כנגד מנחמי אבלים פתח ואמר אחינו גומלי חסדים בני גומלי חסדים המחזיקים בבריתו של אברהם אבינו שנאמר (בראשית יח, יט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו וגו' אחינו בעל הגמול ישלם לכם גמולכם ברוך אתה משלם הגמול

[Reish Lakish said to the speaker]: "Stand and say a statement with regard to those who comfort the mourners." He began and said: "**Our brothers, bestowers of loving-kindness, sons of bestowers of loving-kindness, who embrace the covenant of Abraham our Patriarch**, as it is stated: "For I know him, that he will command his children...to do righteousness and justice" (Genesis 18:19). Our brothers, may the Master of reward pay you your just deserts. Blessed are You, Lord, Who pays the just deserts."

2. Leviticus 26:42 – ויקרא

וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֶף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֶף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר:

Then will I remember My covenant with Jacob; I will remember also My covenant with Isaac, and also My covenant with Abraham; and I will remember the land.

3. Siddur – סידור

ברוך אתה ה' אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי אברהם. אלהי יצחק. ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור והנורא אל עליון. גומל חסדים טובים. וקונה הכל. זוכר חסדי אבות. ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה: מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה ה', מגן אברהם:

Blessed are You, Lord our God and God of our fathers, God of Abraham, God of Isaac and God of Jacob; the great, mighty and awesome God, the most high God, Who bestows loving kindness and goodness and is master/creator of all, **Who remembers the good deeds of the fathers**, and brings a redeemer to their children, in love and for the sake of His name. King, Helper, Savior, and Shield. Blessed are You, O Lord, Shield of Abraham.

4. Shabbos 55a – שבת נה.

ומאי שנא "תיר" ...? ושמואל אמר: תמה זכות אבות. ורבי יוחנן אמר: תחון זכות אבות... מאימתי תמה זכות אבות? אמר רב: מימות הושע בן בארי... ושמואל אמר: מימי חזאל... רבי יהושע בן לוי אמר: מימי אליהו, ... ורבי יוחנן אמר: מימי חזקיהו

The Gemara asks further: And what is different about the letter tav, [that it was inscribed on the foreheads of the righteous]?... **And Shmuel said: The letter tav is the first letter of the word tama, ceased, indicating that the merit of the Patriarchs has ceased and will not help the wicked. Rabbi**

Yohanan said: The letter tav is the first letter of the word tahon, will have mercy... From when did the merit of the Patriarchs cease? Rav said: From the days of the prophet Hosea, son of Beer... Rabbi Yehoshua ben Levi said" from the days of Eliyahu... and Rabbi Yochanan said: from the days of Chizkiyahu

5. ויקרא רבה לו:ו – Vayikra Rabba 36:6

עד מתי זכות אבות קיימת, רבי תנחומא אמר בשם רבי חי'א בר מנחמא ואמרי לה רבי ברכיה בר חלבו בשם רבא בר זבדא עד יהואחז... רבי יהושע בן לוי אמר עד אליהו, ... שמואל אמר עד הושע... **אמר רבי אחא לעולם זכות אבות קיימת, לעולם מזכירין ואומרין (דברים ד, לא): כי אל רחום ה' אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית אבותיך וגו'.**

Until when does the merit of the Avos continue? Rabbi Tanchuma said in the name of Rabbi Chiya bar Menachama, and others say Rabi Berechya bar Chelbo in the name of Rava bar Zavda: Until Yehoyachaz... Rabbi Yehoshua ben Levi said: Until Eliyahu... Shmuel said: Until Hoshea... Rabbi Acha said: **The merit of the Avos will last forever. We will always invoke it** saying (Deutoronomy 4:31) "For Hashem your God is merciful. He will not leave you weak, nor will He destroy you, and He will not forget the covenant with your forefathers."

6. ספר אור זרוע חלק א - הלכות תפילה סימן קו – Ohr Zarua 1:106

והא דאמר בשבת פ' במה אשה יוצאה מאימתי תמה זכות אבות... פי' לי מורי הרב רבי יונתן זצ"ל דה"מ שאינה עומדת מעצמה. אבל כשאנו מתפללין שיעמוד לנו זכות אבות. לענין זה כל ימי הארץ אינה תמה ועומדת הלכך שפיר מצלינן זכור ברית אברהם ועקידת יצחק וכו' ושפיר נמי מצלינן אב הרחמים הוא ירחם על העמוסים בזכות ברית איתנים :

And this that is said in Tractate Shabbos regarding when the merit of the Avos finished... **My teacher Rabbi Yehonasan taught that this only means that it cannot stand on its own. But when we pray that the Avos' merits should help us [it is effective].** In this regard, their merits are never depleted. Therefore, it is fitting that we pray "and remember the coventant of Avraham and Binding of Yitzchak. It is also fitting that we pray "Merciful Father, have mercy on those overwhelmed, in the merit of the covenant of the beloved [Avos].

7. תוספות כתובות ה: ד"ה ושמואל – Tosfos Kesubos 8b s.v. U'Shmuel

אומר רבינו תם דזכות אבות תמה אבל ברית אבות לא תמה דהא כתיב (יקרא כו) וזכרתי את בריתי יעקוב אף לאחר גלות ואנן אין אנו מזכירין זכות אבות אלא הברית ומפרש דשמואל דאמר מימי חזאל דייק מדכתיב למען בריתו ולא למען זכותו ואומר ר"י דבויקרא רבה (פ' לו) דייק מעד עתה כדפי' בקונטרס ולר"י נראה דלא פליגי שמואל ור"י אלא שמואל קאמר דלרשעים תמה אבל לצדיקים לא תמה ובצדיקים איירי ר"י תדע דהא ר"י אמר בסמוך דמימי חזקי' תמה זכות אבות ... ובשלהי ויקרא רבה רבי אחא אומר לעולם זכות אבות קיימת ולעולם אנו מזכירים אותם וכן הוא אומר כי אל רחום וגו' ולא ישכח את ברית אבותיך וגו':

Rabbeinu Tam said that while the merit of the Avos was depleted, the covenant of the Avos will never be abrogated. As it says: "And I will remember my convenant with Jacob" [implying] even fater the exile has commenced]. Thus, we do not mention the merits of the Avos, rather the covenant... The Ri suggests that Shmuel and Rabbi Yochanan are not arguing. Rather Shmuel holds that [the merit of the Avos] was depleted for the wicked, but not depleted for the righteous. Indeed,

mean that we could do whatever we liked, within reason, and rely on God not to punish us as we deserve. We have only to remind Him of the great deeds of our forefathers, His beloved ones, and our sins instantly forgiven. But is this logical?

אך נזכיר לו את אשר עשו אבותינו אהוביו, וכל אשר חטאנו יהא מחול לנו כרגע. אבל האם באמת מובן הוא לנו הדבר הזה?

There are several questions we must consider:

- 1) Is it fair and just for a judge to render a lenient decision in favor of an accused person who happens to be the son of his friend, while applying the full rigor of the law in the case of another person who does not happen to be in that privileged position?
- 2) Would not such a proceeding infringe the Torah laws against "perverting justice"?
- 3) Surely Hashem is the source of all truth; He is truth itself. It is utterly impossible to imagine the slightest deviation from truth in connection with the Creator... He will certainly not make any decision which is not in accordance with truth and justice. If justice says we are guilty, what truth can there be in mercy?
- 4) We find in the Gemara that there are circumstances or generations in which the merit of the fathers no longer operates. What does this depend on? Is it simply a question of the length of time that has elapsed since they were alive or the number of generations that separate us from them, or are there other factors involved?

א) האם משפט נכון הוא אשר הדיין יטה את משפט בן-אהובו מן הדין האמתי לרחמהו, ואת האחר שלא הזדמן לו להולד אצל אהובו של הדיין על דבר אותו החטא ממש כאשר חטא בן אהבו - ככל חומר המשפט ? איה איפוא הוא הצדק והישר ?

ב) האם רשאים להטות משפט ולרחם בשביל אהבה, הלא כתוב בתורה : לא תטה משפט ?

ג) ועל כל אלה, הן השי"ת הוא מקור האמת, מציאותו אמת... ודבר שאינו אמת לאמיתו מכל צד לא יכנס לפניו ית' כלל, ואם כן מה זה אשר נבקש את השי"ת שירחמנו בזכות אבותינו ע"פ האמת חויבנו ח"ו, איזה אמת יוכל להיות ברחמים ?

ה) ואמרו חז"ל שיש מדרגות והיו דורות אשר תמה בהם זכות האבות; במה תלוי ענין זה ? אם בריחוק הדורות מן האבות ע"פ אשר ירבה מספר הדורות, או ע"פ גדר אחר תמה ח"ו זכות האבות הק' לבניהם ?

Two youths stand before a court. Both are charged with identical crimes. The judge investigates and finds them both guilty. They should both go to prison. But before sentencing them, the judge asks for report on the backgrounds of these two young criminals. How did they get into crime in the first place? After all the judge is not out for vengeance. If he could remedy the situation without sending them to prison, he would be very happy. The report on the first one shows that he is from an honest and respectable family. He got involved in crime only through the influence of one bad friend. If he could be returned to his parents and remain under their influence there is a good chance that he would never go back to crime. In that case, muses the judge, I think it would be better to try this method instead of sending him to prison.

ועתה נשימה נא לב. אם יובאו שני גנבים לפני השופט לשפטם, ויחקור וימצא כי גנבו שניהם, וראוים שיושמו במאסר. והנה התבונן השופט אל סבת הפשע, אולי אפשר לתקנם, שיחיו חיים ישרים ולא יעשו עול עוד, מבלי שם אותם בבית הכלא, כי הן לא חפץ השופט להנקם מהם, ורק כונתו לתקנם שלא יוכלו לעשות רעה עוד. ויהי בחקרו על פשר דבר, וימצא, כי האחד בן אנשים נכבדים וטובים הוא, וכל קרוביו אנשים ישרים, אלא שהיה לו איזה חבר רע אשר הסית אותו לחטוא, אמנם אם ימסרוהו לרשות אבותיו ותחת השפעתם, אז ילמוד שלא לעשות רעה עוד לעולם. ואם כן, אמר השופט אל לבו, הלא טוב לי לעשות ככה מלשום אותו במאסר.

When looking into the report on the second young man, however, he finds that there is no one who can exert any influence on him. Only a severe punishment seems likely to deter him from the path of crime. The Judge considers the matter carefully and to his regret concludes that he has no alternative but to send him to prison...

אך בחקרו על דבר השני, מצא כי אין לו מי שישפיע עליו להטיב את דרכו, ואם לא יענישנו כראוי אז לא יפסוק מלעשות רע לעולמים, ויתבונן השופט מה לעשות בו, ולדאבוננו לא מצא עצה אחרת אלא לאסרו בבית הסוהר.

All that we have described above is indeed *zechut avot*, usually translated as "the merit of the fathers." These are the forces which lead us towards merit. But *zechut* comes from a root meaning purity. **Our true heritage is a nexus of pure tendencies which aid us to attain truth and justice in our lives. These are the *zechuyot* by which we are linked to our great forefathers, so long as we still adhere to the characteristics [that] they transmitted to us. So long as these good *middot* and refined tendencies are active within us, Hashem sees in the profundity of His wisdom that the lifeline that links us with our saintly forefathers is still intact. There is still hope that we may choose the way of teshuva and remedy our wrongs. In this case Justice demands that the Judge of all the earth shall show us mercy.** The *zechut*, that is the *zakkeut* (purity), of our fathers is still within us, and there is hope for us yet. This the "merit of the fathers" on which we rely to rouse the mercies of Almighty God.

הלא התבאר למעלה כי ירשנו ירושה עשירה מאבותנו, הלא המה כחות הנפש והמדות הטובות אשר בהם נוכל להתרכז אל האמת, ולעמוד כנגד היצר הרע, ולחזור בתשובה. ועתה נגלה בזה עוד מעט, ונראה נפלאות. הן זה אשר אמרנו הוא ענין זכות אבות" ממש, היינו הכחות המביאים לידי זכות - או נבאר היטב יותר, שהוא: קשר של כוחות זכים, המעמידים את האדם על האמת והצדק, שהם נקראים זכות" (זכויות) - אשר על ידם דבוקים אנו באבותינו, בהיותנו עדיין דבוקים במדותיהם שמסרו לנו. וכיון שנמצאים בנו אותם המדות הטובות והכחות המעולות, אשר השי"ת יראה ברוחב ועומק חכמתו כי עוד לא ניתק החבל בינינו לבין אבותינו הקדושים, ועדיין יש תקוה כי נבחר בדרך התשובה לתקן את אשר עוינו, אזי הדין נותן כי ירחמנו שופט כל הארץ ה'; כי זכות אבותינו" (קרי את הז" בפתח) בידינו, ויש תקוה לאחריתנו. וזה הוא אשר יעורר את מדת הרחמים, בזכות אבות.

The Lowest Level at which Zechut Avot Operates

If a person has something he does want to lose, such as a bunch of keys or a watch, he will often attach it to his person by means of a chain of some sort. He has no need of the chain in itself; it is only there for the sake of the object which is important to him. The chain consists of a number of links. Each individual link is of still less value in itself. Its importance lies only in the fact that each link is needed to make up the chain.

הנה לפעמים יחבר האדם אליו איזה דבר אשר יחפוץ שלא יאבד ממנו. והוא מחברו אל עצמו ע"י שלשלת (כמו שעון או מפתחות), ואף שאין לו שום תועלת בשלשלת עצמה, אך תכליתה היא לחבר את הכלי הנחוץ אליו, שלא יופסק ממנו ויאבד. ואם בשלשלת עצמה אין חשיבות זולת התכלית הנזכרת, הלא כל שכן שאין חשיבות כלל לטבעת אחת שבתוך השלשלת; מ"מ הצורך הוא אל כל טבעת וטבעת. כי אם תפסק אפילו רק טבעת אחת, יתבטל החבור כולו, והחפץ יופסק מן האדם ויאבד.

This analogy will help us to understand the lowest possible level at which *zechut avot* can operate. Hashem promised our forefathers that the purpose of all creation would be realized

על פי אופן כזה נבין את המדרגה היותר נמוכה בענין זכות אבות". הלא הבטיח השי"ת לאבות הקדושים כי תכלית כל הבריאה כולה תצא מהם וזרעם, וכל

<p>through them and their descendants. That great future in which the name of Hashem will be magnified and sanctified before the eyes of all mankind will be realized through the righteous Mashiah.</p>	<p>העתיד הגדול, אשר יתגדל ויתקדש שמו של הקב"ה לעין כל, הלא יהיה על ידי משיח צדקנו.</p>
<p>But many generations must come and go between the time of Avraham Avinu and that of Mashiah. All these generations are linked to one another like the links of a long chain. There may be individuals or even whole generations whose personal merits do not confer on them the right to go on existing. But so long as they are part of Klal Yisrael they will continue to exist, not in their own merit but in the merit of their forebears and their descendants. The individuals or the generations are like links in the chain of Yisrael. They must exist, for without them the connection between the fathers and the future would be lost. So we see one way in which a person can exist in this world without any personal zechut whatsoever.</p>	<p>אבל הלא מאברהם אבינו ע"ה עד דורו של משיח ישנם דורות הרבה, וכולם יוצאים אלו מאלו כמו השלשלת הארוכה, אשר טבעותיה דבוקות זו בזו. ובאופן כזה יש דורות או יחידים, שעל פי משפט מעשיהם אינם ראויים להתקיים, אבל מ"מ מתקיימים, לא בזכות עצמם אלא בזכות אבותיהם וצאצאיהם, כי הדור הזה, או האנשים הללו, המה כמו טבעת בשלשלת החבור ההיא, ובה היא סבת קיומם, כי בלעדיהם אין חבור בין אבותיהם לדורות יבואו. אדם אשר כזה יתקיים בעולם הזה, אף שאין לו שום זכות לזה מצד עצמו.</p>

[We see here an even stronger form of the "link" theory we propounded above. We find that Hashem is prepared to maintain in existence successive generations of wicked men for the sake of one individual tsaddik or tsaddek who is one day going to emerge from them. A whole nation, with its culture, its arts and sciences, its economy, its wars, cruelties and idolatries, may be kept in being for centuries-and to what end? For the sake of one individual who ultimately rebels against that corrupt culture and achieves a breakthrough of the spirit; such as the Moabite girl Ruth, who by her outstanding acts of hesed and self-sacrifice gained a place in the galaxy of the spiritual giants of Israel.]

10. ליקוטי מאמרים ח:ג – Likkutei Mamarim 8:3

ומכל מקום ח"ו יוכל לבוא על ידי מעשיו הרעים שיתקלקל גם השורש כדרך שמנו אלו שאין להם חלק לעולם הבא כו' שכל כך גרמו קלקול עד גם לשורשם שבתחלת יצירה שנעשו כאלו אינם מושרשים בטוב ובאמת ה' יתברך אין מניח כן לזרע אברהם יצחק ויעקב וכדרך שאמרו ז"ל (סנהדרין קט ב) ביקש יעקב שלא יזכר שמו על הקלקלה בסודם אל וגו' פירוש שלא יוכלו לקלקל על ידי מעשיהם את השורש הקבוע בהם לטוב ואין צריך לומר מאברהם ויצחק שקדמו לו וזה טעם ברית אבות לא תמה

Nevertheless, it is possible – heaven forbid – to reach the point that through wicked actions, the Jewish people's source will become corrupted, as is indicated by those who do not have a merit in the World to Come; they have corrupted their essence to their very core so it is as if they are no longer rooted in the good. In truth, [however,] Hashem will not let that happen to the descendants of Avraham, Yitzchak, and Yaakov. This is indicated by our Sages statement (Sanhedrin 109b) that Yaakov wished for his name not to be linked to the corruption [of Korach]. This means that he prayed that the Jews would be unable to corrupt their source [in Yaakov] despite their wicked actions. And all the more so is this true for Avraham and Yitzchak who preceded him. **And this is the reason why the covenant of the Avos will never be abrogated.**